

***Mitä olisikaan Lahti
ilman maailman parasta
pohjavettä, Salpausselkää
tai kaupunkia ympäröiviä
laajoja metsäalueita?***

**ASUKASTILAISUUS
LAHTELAISEN LUONNON
MONIMUOTOISUUDESTA**

LAHTI

**ASUKASTILAISUUS
LAHTELAISEN LUONNON
MONIMUOTOISUUDESTA**

**Asukastilaisuus tiistaina
11.10. klo 17.00
Trion Palvelutorin Lava-tila
ja etänä Teamsissa. Lue lisää:
www.lahti.fi/lahdensuunta**

Ohjelma

17:00 Tilaisuuden avaus ja osallistumisen ohjeet,

Juuso Heinämäki, vuorovaikutussuunnittelija

17:10 Lahden suunta -työn esittely,

Johanna Sääksniemi, yleiskaava-arkkitehti

17:20 Kaupunkiviheralueiden vähenemisen vaikutukset

Heikki Setälä, professori, Helsingin yliopisto

17:35 Luontoarvot yleiskaavatyössä

Sanna Suokas, yleiskaavoittaja

17:40 Luontoarvojen selvitys

Sara Caetano, biologi, WSP Finland Oy

18:00 Kuinka työ jatkuu?

Johanna Sääksniemi, yleiskaava-arkkitehti

18:05 Kysymykset ja keskustelu ryhmissä

Pelissäännöt

- Kysymyksille ja kommenteille on jätetty runsaasti aikaa esitysten jälkeen. Kysymyksiä voi esittää koko tilaisuuden ajan Teamsin chatissa, ja niihin vastataan tilaisuuden lopussa. Kysymyksiä varten voit myös avata mikrofonisi.
- Pidetään mikrofonit ja kamerat suljettuina, kun emme puhu, näin puheenvuorossa oleva saa puherauhan.
- Pidetään puheenvuorot tiiviinä.
- Tilaisuus tallennetaan ja se julkaistaan verkossa.
- Diat tulevat verkkosivuille saataville www.lahti.fi/lahdensuunta

LAHDEN SUUNTA

Tervetuloa mukaan työhön!

Monimuotoinen luontomme – asukasilta 11.10.2022

Johanna Sääksniemi, yleiskaava-arkkitehti

LAHTI

LAHDEN SUUNTA

Esityksen pääsisällöt

- Mikä on Lahden suunta?
- Miten työ etenee ja milloin voi osallistua?
- Mitkä ovat kierroksen pääteemat?

LAHDEN SUUNTA

- Jatkuva nelivuotinen prosessi
- Visioi strategian pohjalta tulevia maankäytön, liikenteen ja liikkumisen ratkaisuja.

LAHTI

YLEISKAAVA 2030 EHDOTUS

Lahtien suunta -työ 2017-2020

Lomake 02.0000

Y-203

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelu

YLEISKAAVA

KESTÄVÄN
KAUPUNKI-
LIKKUMISEN
OHJELMA

Y-203
Lahtien suunta -työ
2017-2020

Lahti.fi

Lahtien yleiskaava 2030
ja Kestävän kaupunki-
liikkumisen ohjelma
(SUMP)

LAHTI

YLEISKAAVA ON STRATEGIAN KUVA

- Koko kaupungin yleispiirteinen maankäytön ja liikenneverkon suunnitelma
- Osoittaa, missä eri toiminnot, kuten palvelut, elinkeinot, asuminen sijaitsevat
- Saa valtuuston päätöksellä lainvoiman

KESTÄVÄN KAUPUNKI- LIIKKUMISEN OHJELMA TOTEUTTAA STRATEGIAA

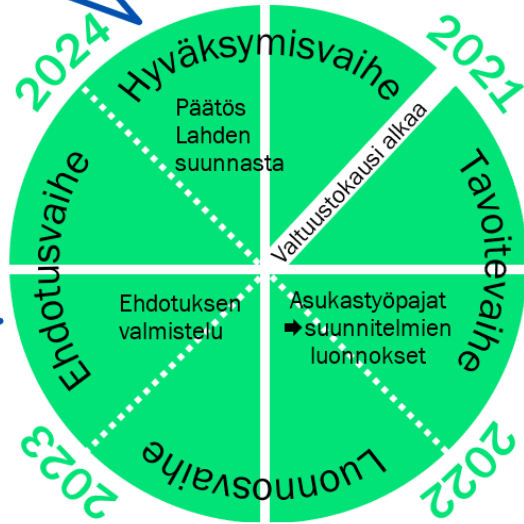
- Pohjautuu strategiaan ja on kaupungin yhteinen asia
- Visio, tavoitteet ja toimenpiteet kestäväälle liikkumiselle kaupunkialueella
- KAIKKI kulkumuodot mukana suunnittelussa

FYYSINEN YMPÄRISTÖ

VIISAAT VALINNAT

Muutoksenhaku
hallinto-oikeudessa

Toteutus 2025-2029
Seuranta 2021-2025

Muistutukset
ja lausunnot

Mielipiteet
ja lausunnot

2022: Tavoite- ja luonnosvaihe

- Käynnistyminen: Kaavoituskatsaus 10.3.2022
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) (23.3 KYLA / 4.4 KH)
- Tavoitteet valmisteltu uuden strategian pohjalta (5.9.2022 KV)
- Tietopohjan täydentämistä ja kaavaluonnosratkaisujen valmistelua.

LAHDEN SUUNTA

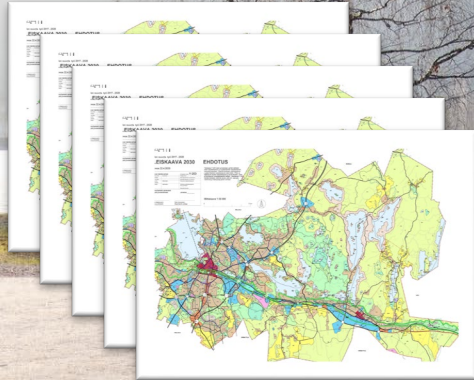
2021-2025

Luonteeltaan täydennys- ja päivityskierros.

Lopputuloksena synty:

- Useampi oikeusvaikutteinen kaavakartta
- Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma

2021-2025

Yleiskaava

- Tärkeitä teemoja: Elinkeinoelämän alueet, kiertotalous yleiskaavatasolla (maamassat) ja Lahden raideliikenteen seisakkeet.
- Syventäviä teemoja: kaupunkirakenteen vyöhykkeet ja alakeskukset, sosio-ekonomiset tarkastelut, ikääntyneiden asuminen, kaupunkipientalot.
- Siirtyneitä teemakokonaisuuksia: Rakennetut kulttuuriympäristöt sekä luonnon monimuotoisuuskohteet ja ekosysteemipalvelut

LAHDEN SUUNTA

2021-2025

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma

- Edistää toimenpiteitä erilaisten hankkeiden, ohjelmien ja investointien avulla
- Päivitetään ohjelmaa jo toteutuneiden toimenpiteiden osalta.
- Kaupunkilogistiikan kokonaisuus
- Pyöräilyn pää- ja aluereittien seutuyhteyksien tarkastaminen
- Pohdinnassa: Tavoitteellinen joukkoliikennevyöhyke
- Kävelyn laatureitit

LAHDEN SUUNTA

2021-2025

LAHTI 2030 – TEHTY KESTÄVÄKSI

Suomen johtavan ympäristökaupungin edelläkävijyys tuo asukkaille hyvinvointia ja yrityksille menestystä.

Lahden suunta 2021-2025 Tavoitteet

Lahden yleiskaava 2035
Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma 2021-2025

KESTÄVÄSTI ELINVOIMAINEN

Mahdollistamme Lahden kasvun yliopisto- ja korkeakoulukaupunkina.

Luumme houkuttelevat toimintaedellytykset elinkeinoelämälle ja **edistämme** kestävästä elinkeinotoimintaa. **Tarjoamme** hyvin saavutettavia esirakennettuja tontteja.

Tarjoamme vetovoimaisia ja erilaisiin tarpeisiin vastaavia tontteja ja **monipuolistamme** asuntotarjontaa mm. kaupunkipientaloilla.

Vahvistamme Lahden keskustaa maakunnan kaupan ja kaupunkielämän elinvoimaisena sydämenä. **Kehitämme** keskustan viihtyisyyttä, liikenneratkaisuja ja turvallisuutta.

Edistämme puurakentamista sekä hiilineutraalia ja ympäristöystävällistä asumista.

Panostamme arkkitehtuuriin ja kaupunkiympäristön laatuun. **Vaalimme** kulttuuriympäristön ja maiseman arvoja.

Kasvamme ja **uudistumme** kaupunkina kestävästi ohjaamalla rakentamista kestäville kaupunkivyöhykkeille.

Varaudumme väestön muutoksiin alueiden vaihteittaisella toteutussuunnittelulla. Väestön kasvutavoite 0,5 % vuodessa.

Vahvistamme maaseudun kyläalueita ja **turvaamme** maaseutuelinkeinojen kehittämismahdollisuudet.

Edistämme kiertotaloutta ja **säästämme** luonnonvaroja toteuttamalla kestäviä rakentamisratkaisuja ja hyödyntämällä uusiomateriaaleja rakentamisessa.

Vaalimme pohjaveden, vesistöjen ja maaperän laatua ja puhtautta.

Lisäämme kaupunkivihreän määrää ja **varaudumme** sään ääri-ilmiöihin maankäytön ja vihreän infrastruktuurin ratkaisuilla.

Vahvistamme metsien, kaupunkivihreän ja maaperän hiilen sidonta- ja varastointikykyä.

KESTÄVÄSTI HYVINVOIVA

Luumme kaupunkia, joka houkuttelee arkiliikkumaan lyhyillä etäisyyksillä, monipuolisilla lähiliikuntapaikoilla ja kaupunkiympäristön laadulla. Lähipalvelut ovat helposti saavutettavissa.

Teemme kävelystä ja pyöräliikenteestä sujuvaa, turvallista, viihtyisää ja esteetöntä kaiken ikäisille ja eri käyttäjäryhmille. Kestävien kulkumuotojen osuus kasvaa.

Vahvistamme yhteisöllisyyttä monipuolisella kohtaamispaikkojen verkostolla ja tukemalla alueellista identiteettiä.

Ehkäisemme alueellista eriytymistä.

Saavutamme lähiluontoverkoston helposti eri puolilla kaupunkia, **parannamme** viheralueiden ja kaupunkiluonnon monimuotoisuutta ja laatua sekä **kehitämme** ulkoilureittejä.

Luumme UNESCO Global Geopark – kaupunkina edellytyksiä retkeilylle sekä kestäväälle luonto- ja järvimatkailulle.

Suojelemme arvokkaimmat luonnonympäristöt rakentamiselta ja **lisäämme** suojelualueiden määrää.

KESTÄVÄSTI UUDISTUVA

Vahvistamme lähipalveluita ja joukkoliikennettä täydennysrakentamisella.

Tunnistamme ja **ennakoimme** tulevaisuuden palvelujen ja elinkeinojen aluevaraustarpeet.

Kehitämme raideliikennettä ja **vahvistamme** kehittyviä asemanseutuja.

Edistämme päästötöntä liikennettä ja kestävästä kaupunkijakelua. **Kokeilemme** ja **otamme käyttöön** uudenlaisia liikenteen ratkaisuja.

Parannamme sujuvaa liityntäpysäköintiä ja toimivia matkaketjuja.

Pohjaamme suunnitteluratkaisut nykyaikaisiin suunnitteluperiaatteisiin, uusimpaan tutkittuun tietoon, kaupunkiympäristöstä kerättyyn dataan ja käyttäjien kokemustietoon.

Tulossa keskusteluiltoja eri teemoista:

- Monimuotoinen luontomme – 11.10
- ?

2021-2025

Kiitos

johanna.saaksniemi@lahti.fi

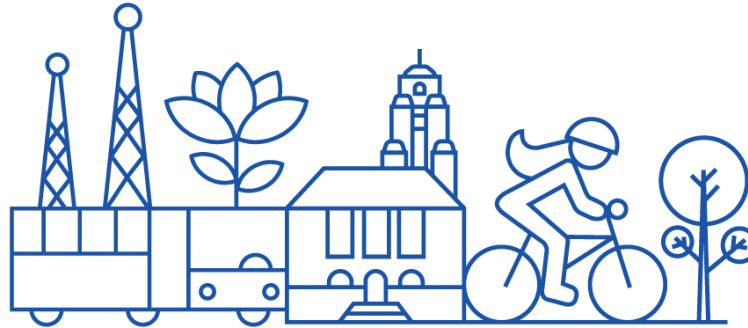
www.lahti.fi/lahdensuunta

@LahdenKaupunki

@LahtiKymp

#lahdensuunta

#omalahti

LAHDEN SUUNTA
Tehty kestäväksi.

Luontokato: kaupunkiviheralueiden vähenemisen vaikutus biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemipalveluihin

Heikki Setälä

Helsingin yliopisto, Bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta

Lahden kampus

Esityksen menu

Kaupunkien **viheralueiden** merkitys:

- *Vesiasiohin*

- *Hiilen sidontaan (Ilmastonmuutokseen)*

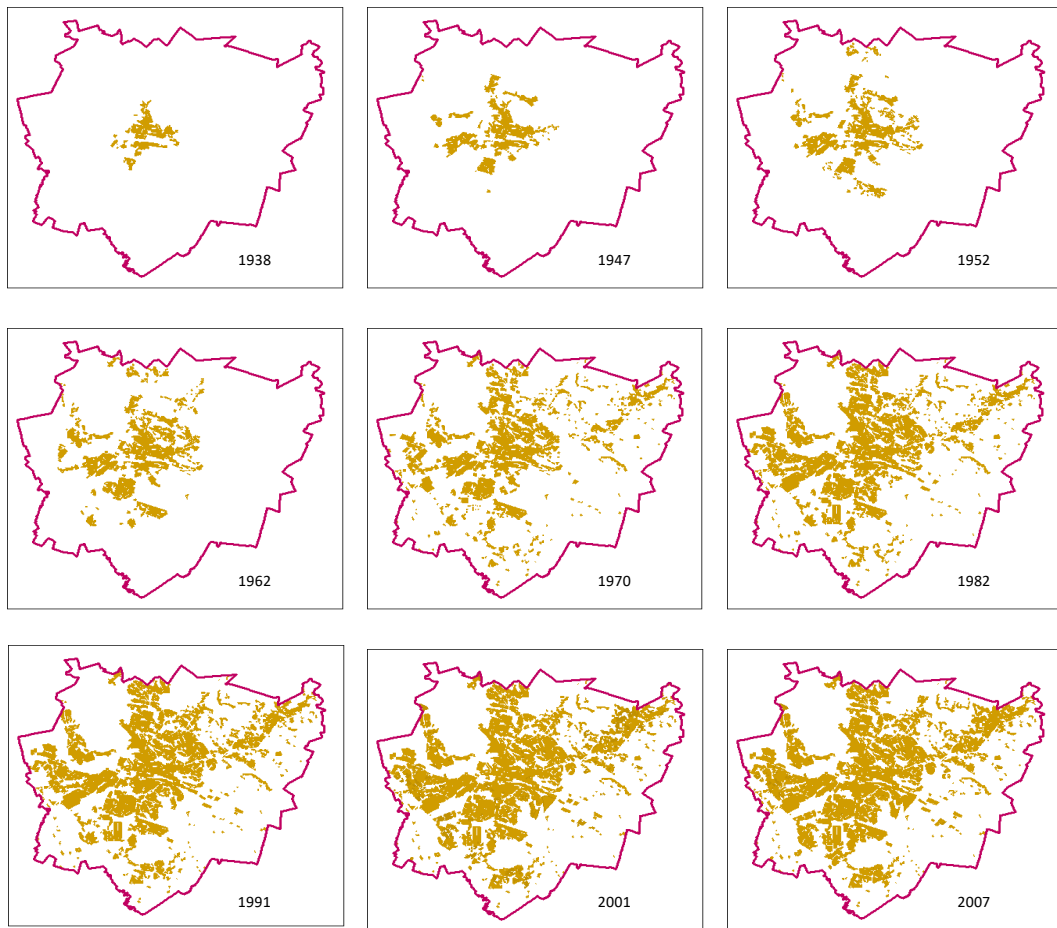

- *Luontokatoon*

Kaupunkimetsien ja niiden maaperän **ekosysteempipalvelut** = luonnon ilmaiseksi tarjoamat "palvelut"

Lahden asutus- ja tehdasalueiden leviäminen 1938 – 2007 (Sinivuo 2007)

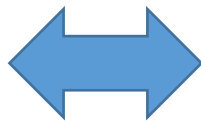

Lahden viheralueet ennen Nastola-liitosta

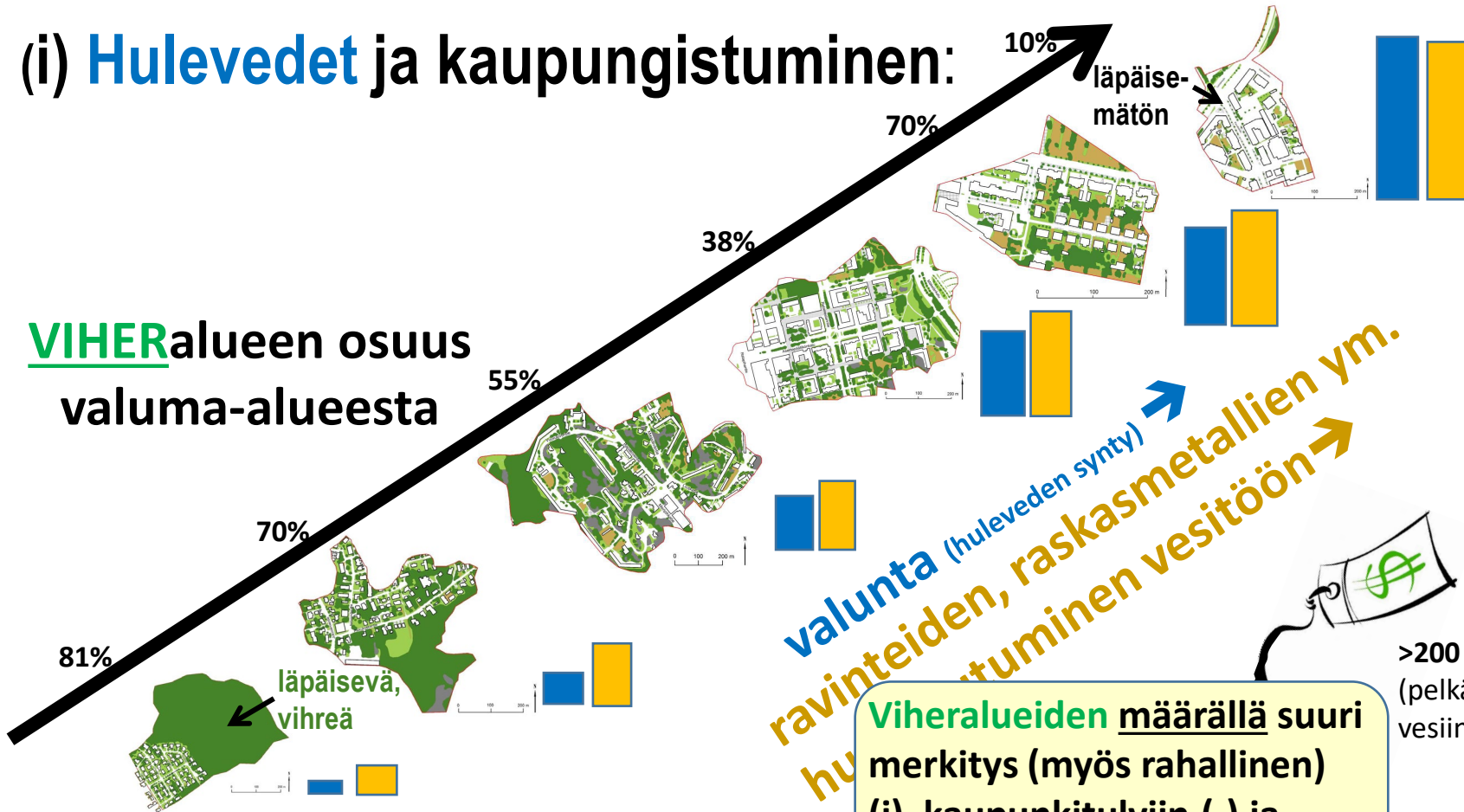
Entäs sitten?

1) Kaupunkiviheralueiden vaikutus veden kiertoon

(i) Hulevedet ja kaupungistuminen:

VIHERalueen osuus valuma-alueesta

valunta (huleveden synty) →
ravinteiden, raskasmetallien ym.
huhutuminen vesistöön →

Viheralueiden määrällä suuri merkitys (myös rahallinen)
(i) kaupunkitulviin (-) ja
(ii) pintavesien laatuun (+)

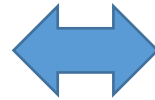
>200 000 E/ha/y
(pelkästään hulevesiin liittyen)

Kyltin sanoma vaatii tarkennusta ...

VAROITUS!
HEIKKOA JÄÄTÄ,
SADEVESIPUTKEN
PURKUPÄÄ

2) Kaupunkiviheralueiden vaikutus ilmakehän hiilen sitomiseen/varastoitumiseen (ilmastonmuutos)

Kaupunkiviheralueiden osuus hiilitalkoissa?

Esimerkkinä ”vanha” **Lahden kaupunki** (metsiä yli puolet pinta-alasta)

Metsien puusto sitoo < 10% Lahden kaupunkialueen liikenteen CO₂ päästöistä

Noin puolet kaupungin pinta-alasta tulisi olla metsää jotta kaupunkimetsät sitoisivat n. 10% nykyliikenteen tuottamasta CO₂:sta.

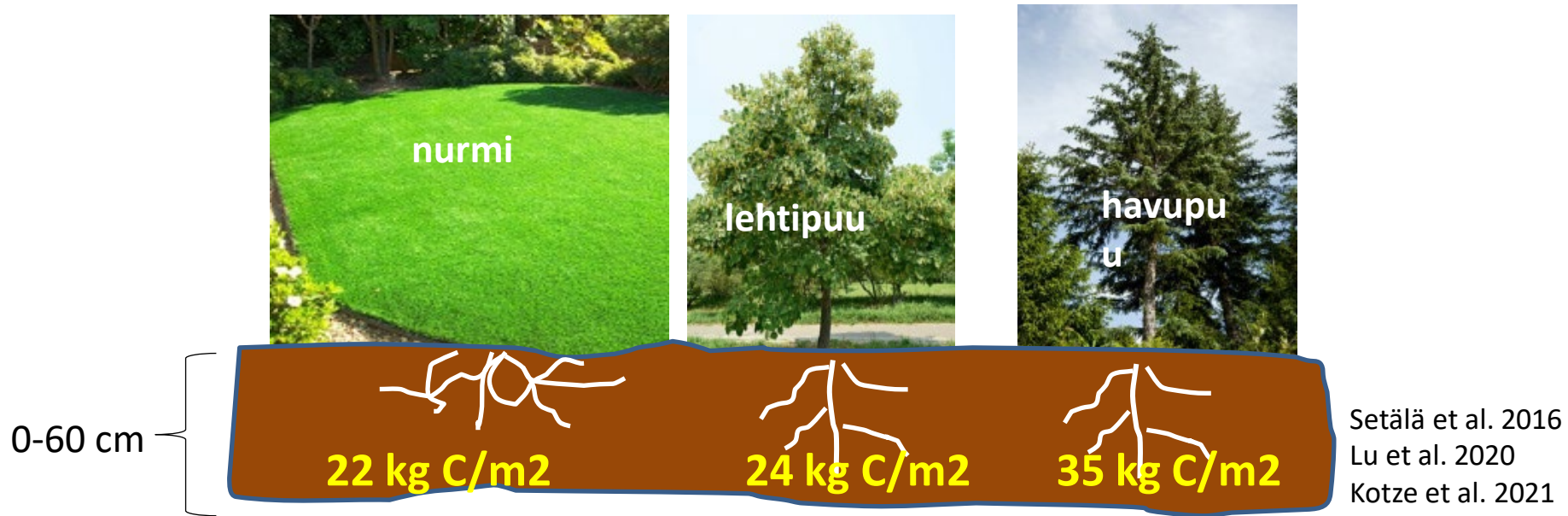

10%

Onko kaupunkien puistoista hiilinieluiksi?

Kaupunkipuistojen MÄÄRÄN lisäksi niiden **LAADULLA** (kasvillisuus) on vaikutusta maan hiilivarantoon

Vaikutus myös hulevesien imeytymiseen ja niiden laatuun!

Esteettisillä valinnoilla on myös toiminnallisia vasteita

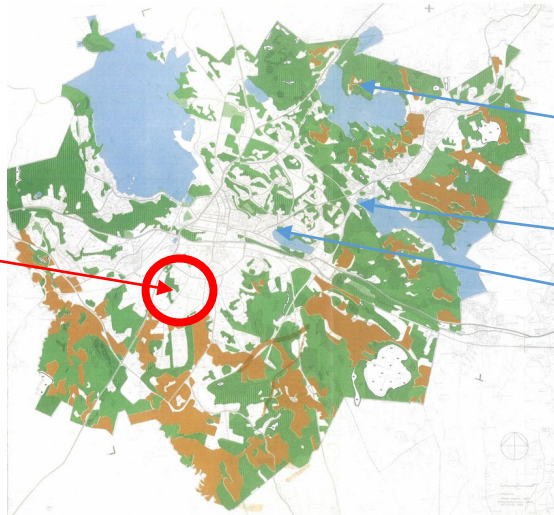
3. Kaupunkien viheralueet ja biologinen monimuotoisuus

Luontokato globaali ongelma ...

Kaupunkiviheralueiden merkitys biodiversiteettiahdingossa?

(”Vanhan Lahden” maapinta-alasta >50% ”vihreää” → onko monimuotoisuus turvattu?)

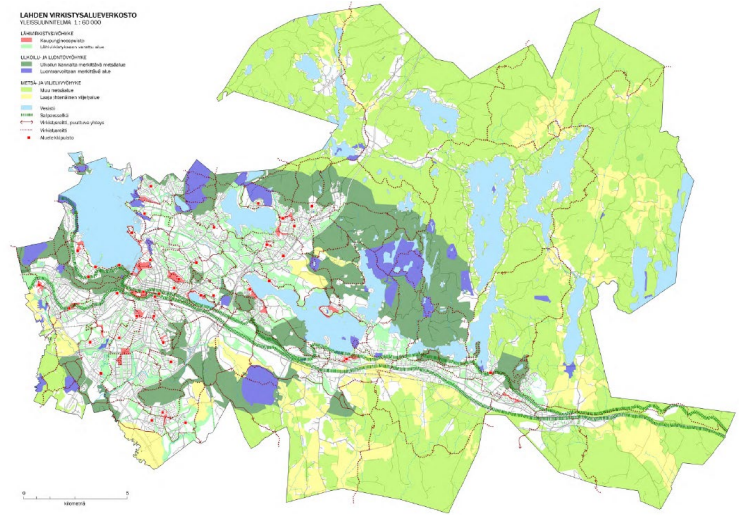
ISOLAATIO eli
eriytyneisyys
ongelmana

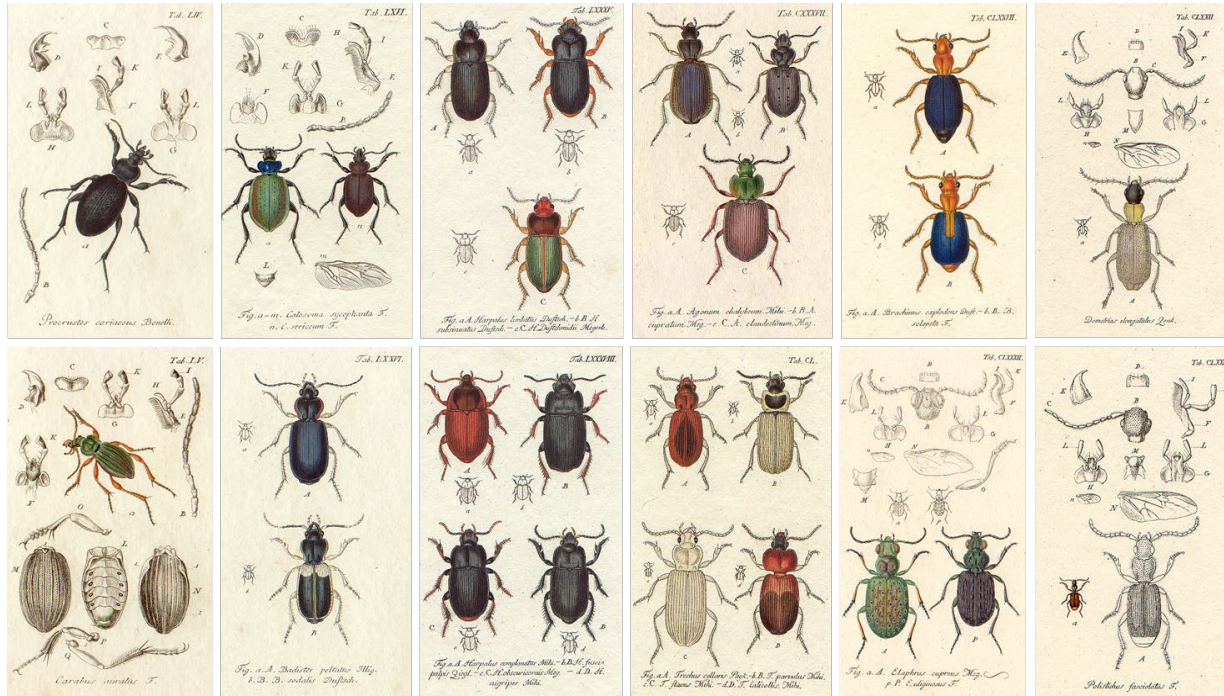
Hyviä laikkuja

Asuinkelpoisia

Huonoja

KOEKANIINEINA MAAKITÄJÄISET (kovakuoriaisia)

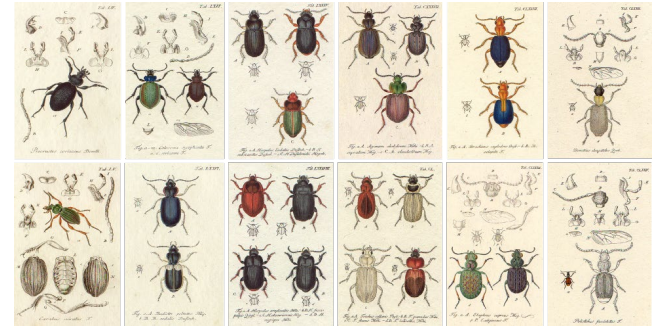
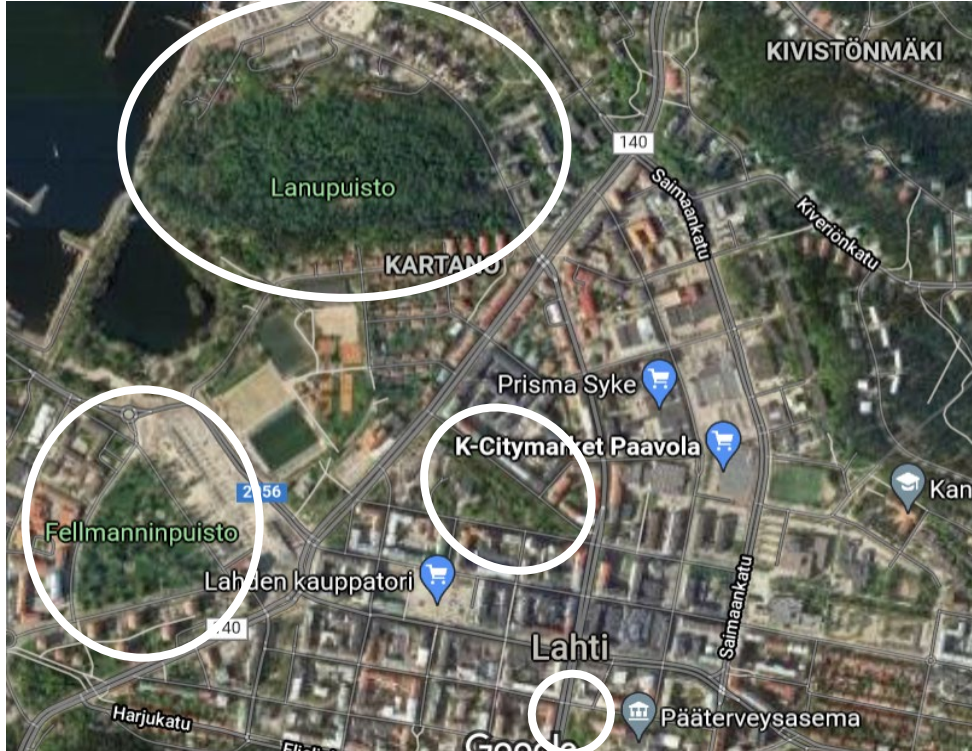
Osa lajeista siivellisiä,
osa siivettömiä ja
osalla sekä siivellisiä
että siivettömiä
yksilöitä

Isoja ja pieniä ...

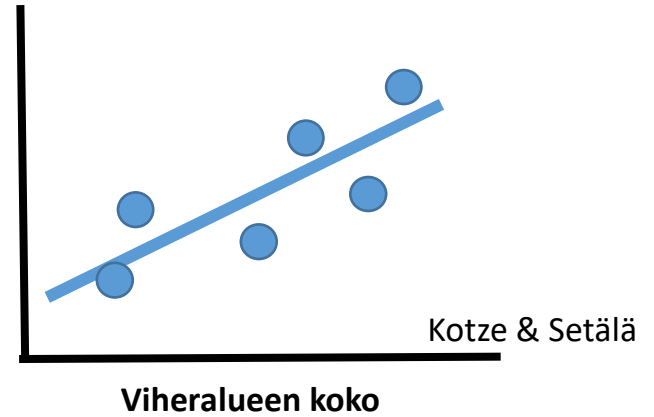
Miten runsaslajisen maakitäjäisyhteisön yhteisörakenne reagoi kaupunkimetsien vähenemiseen/pilkkoutumiseen?

Onko Lahden kaupungin **viheralueiden** koolla ja runsaudella vaikutusta maakiitäjäsenten monimuotoisuuteen?

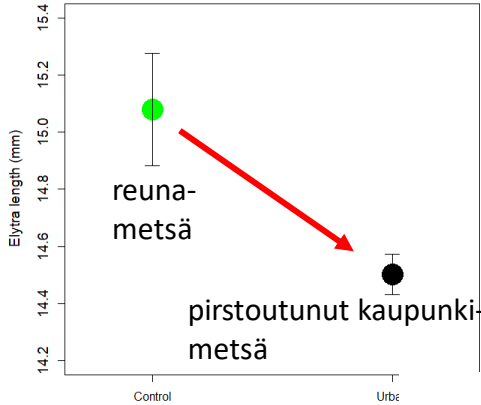

Lajimäärä

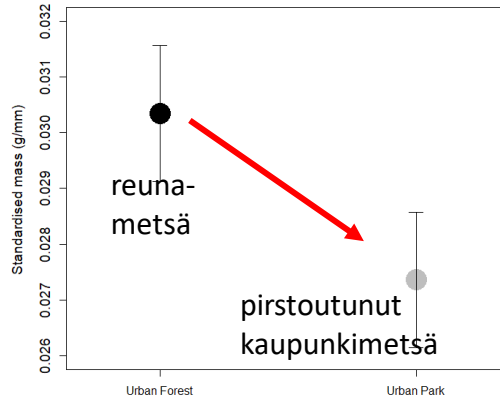
Kaupunkisaarekkeissa lajimäärä kasvaa kun alue laajenee

Saman lajin yksilöt (1) pienenevät

Kotze & Setälä

...(2) ja kevenevät

Kaupunkimetsien pirstoutuminen vähentää lajikirjoa ja näyttävää kutistavan tiettyjä lajeja.

Voivatko yksilöt huonosti pienissä saarekkeissa?

Kotiin vietävää, tutkittua tietoa ...

- Kaupunkimetsät paljon muutakin kuin estetiikkaa ja virkistämiskohteita
- Kaupunkiviheralueet arvokkaita **hulevesien hallinnassa** ja ilmakehän **hiilen varastoinnissa** → ekologinen ja ekonominen kestävyys
- Kaupunkimetsien arvo **luontokadon minimoinnissa** vahvasti kytkeytynyt metsäalueen **pinta-alaan**: Tarvitsemme laajempia viheralueita myös kaupunkialueilla
- Kaupungin metsät keskimääräistä vanhempia ja järeämpiä → kaupungeilla kasvava vastuu vanhojen metsien lajien suojelussa

Luontoarvot yleiskaavatyössä

LAHDEN SUUNTA

Monimuotoinen luontomme – asukasilta 11.10.2022
Sanna Suokas, yleiskaavoittaja

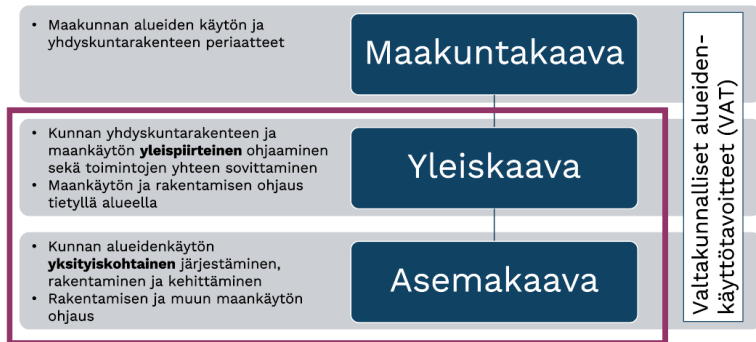
LAHTI

Lainsäädäntö

Maankäyttö- ja rakennuslaki 1§:

Lain tavoitteena on järjestää alueidenkäyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiologisesti ja kulttuurisesti kestävästä kehitystä.

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä

Lainsäädäntö

Maankäyttö- ja rakennuslaki 39§:

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon mm.:

- Yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
- Luonnonvarojen kestävä käyttö
- Mahdollisuudet turvalliseen, **terveelliseen** ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen **elinympäristöön**;
- Ympäristöhaittojen vähentäminen;
- Rakennetun ympäristön, maiseman ja **luonnonarvojen** vaaliminen; sekä
- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

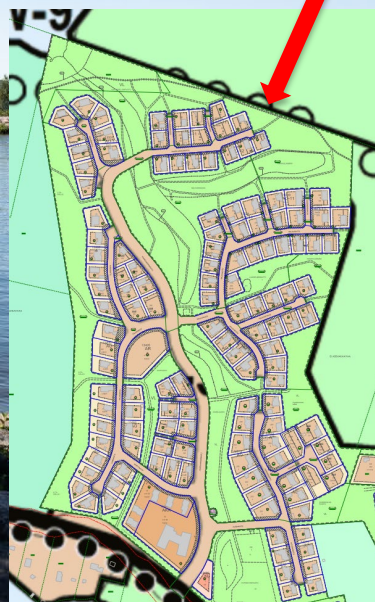

Lainsäädäntö

- **Suomen luonnonsuojelulaki:** Yhdeksän suojeltavaa luontotyyppiä, mm. jalopuumetsiköt, hiekkarannat ja perinnebiotooppeihin kuuluvat kedot ja niityt.
- **Euroopan unionin luontodirektiivi:** 68 Suomessa esiintyvää luontotyyppiä, joita suojellaan Natura 2000 -verkostolla.
- **Metsälaki 10 §:** Seitsemän erityisen tärkeää elinympäristöä, kuten erilaiset luonnontilaiset suot.
- **Vesilaki 11 §:** Neljä pienvesityyppiä, joiden ominaispiirteet vaarantavat toimet on kielletty, kuten lähteet ja norot.

Luontoarvot kaavoituksessa

- Luonnonsuojelualueiden perustaminen ja osoittaminen kaavassa.
- Arvokkaiden luontoarvojen jättäminen rakentamisen ulkopuolelle yleiskaavassa.
- Tarkemman luontotiedon ja lajitiedon huomiointi tarkemmassa suunnittelussa eli asemakaavoituksessa.
- MRL 9§ Vaikutusten selvittäminen
  - Riittävät selvitykset ja vaikutusten arviointi

- Vuonna 2022 selvitettyt kohteet
- Vuonna 2023 selvittävät kohteet (sijaitsevat kaupungin mailla ja niistä on jo luontotietoa olemassa)

Yleiskaavan luontotyyppikartoitus 2022-2023

LAHDEN SUUNTA

LAHTI

Lahden luonnon piirteitä

- Lahti kuuluu eteläboreaaliseen kasvillisuusvyöhykkeeseen (vuokkovyöhyke), ja on osa Etelä-Hämeen lehtokeskusta
- Lahden metsätyypit ovat tavallista rehevämpiä
  - Lehtojen ja lehtomaisten kankaiden osuus metsistä suuri
  - Metsät pääosin kuusivaltaisia, harjuilla myös karumpia mäntyvaltaisia metsiä
- Vahva jääkauden vaikutus
  - Salpausselkä, harjut, supat, siirtolohkareet ja silokalliopaljastumat

Lähde: Ilmatieteen laitos

Selvityskohteet

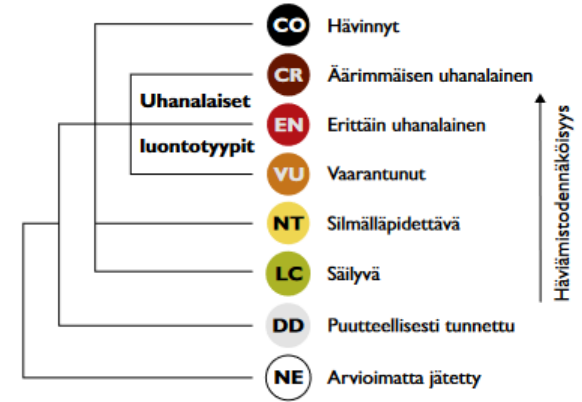
- Selvitykset on kohdennettu luonnonsuojelualueiden ja luonnonsuojeluohjelma-alueiden ulkopuolelle
  - Aiemmat luontoselvityskohteet
  - LUMO-kohteet
  - Muut todennäköiset luontoarvokohteet
- Vuonna 2022 selvitetty kaikki yksityismaiden kohteet

Mikä luontotyyppiselvitys?
2000-luvun alusta lähtien luontoselvitysten yhteydessä on määritetty uhanalaisten luontotyyppien rajaukset

Luontotyytit

- Mikä on luontotyyppi?
  - Toisistaan ympäristöolojen ja lajiston perusteella erotettavia luonnontyyppilajeita
- Lähes kaikki Suomen luontotyytit ovat uhanalaisia tai silmälläpidettäviä
  - Liittyy useimmiten luontotyyppien tilan heikkenemiseen
  - Edustavuus ja luonnontilaisuus

Lähde: Ympäristöministeriö

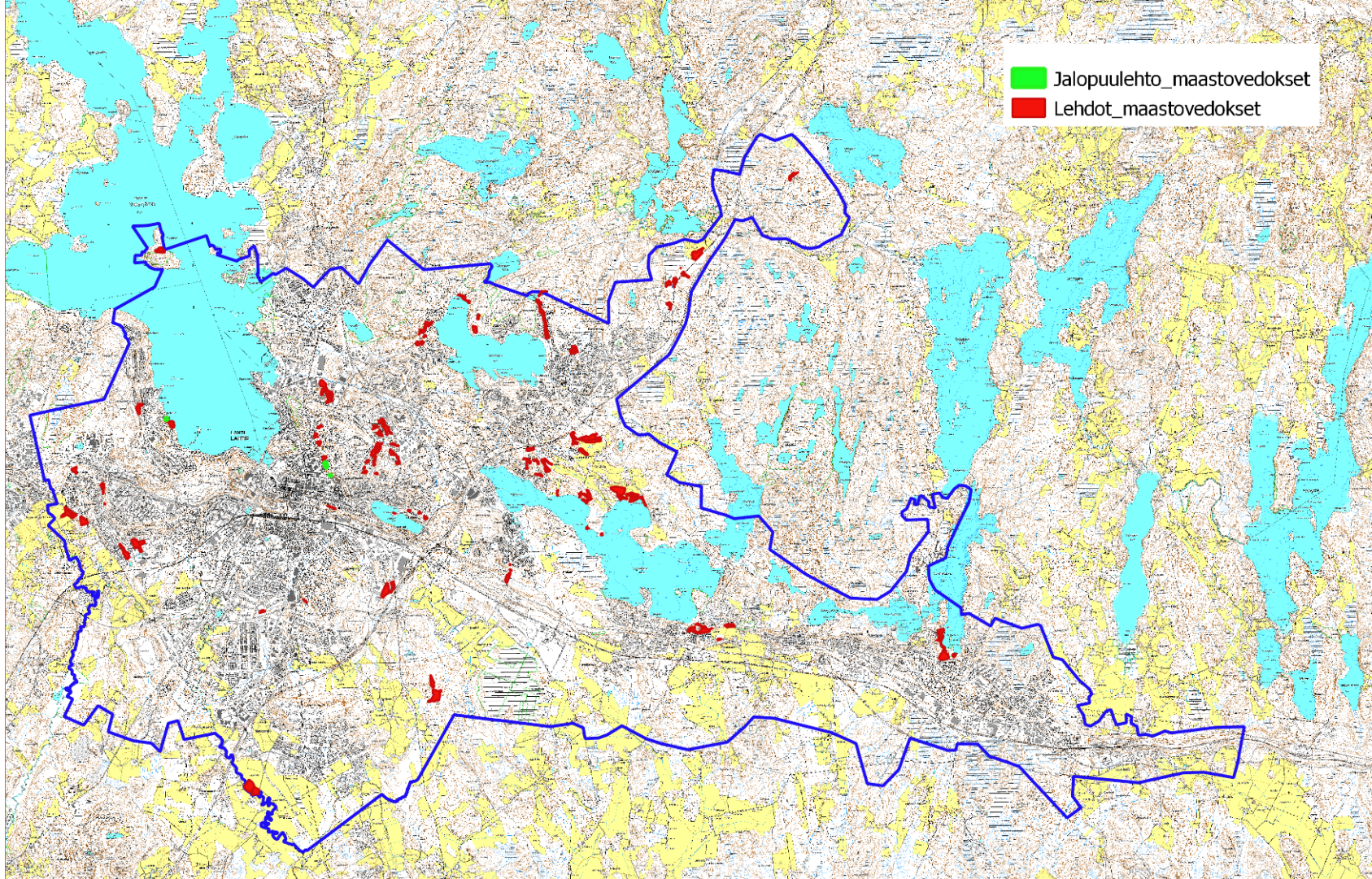

Luontotyyppi: Lehdot

- Lehtojen esiintyminen pääasiassa Etelä-Suomessa.
- Esiintyvät kallioseinämien juurilla ja harjurinteiden alaosissa, vesistöjen varsilla ja lähteiköillä, sekä runsasravinteisella savimaalla
- Lehdot ovat runsaslajisia luontotyyppejä
  - Monilajista puustoa, paljon pensaita, ja pääasiassa ruohovartisia kasveja
- Lehtoluontotyypit voidaan vielä jakaa alatyypeiksi ravinteisuuden ja puulajiston perusteella
- Jalopuulehdot ovat luonnonsuojelulain luontotyyppejä
  - Jalopuita ovat metsälehmus, tammi, saarni, vaahtera, vuorijalava ja kynäjalava

Kuva © Maarit Similä

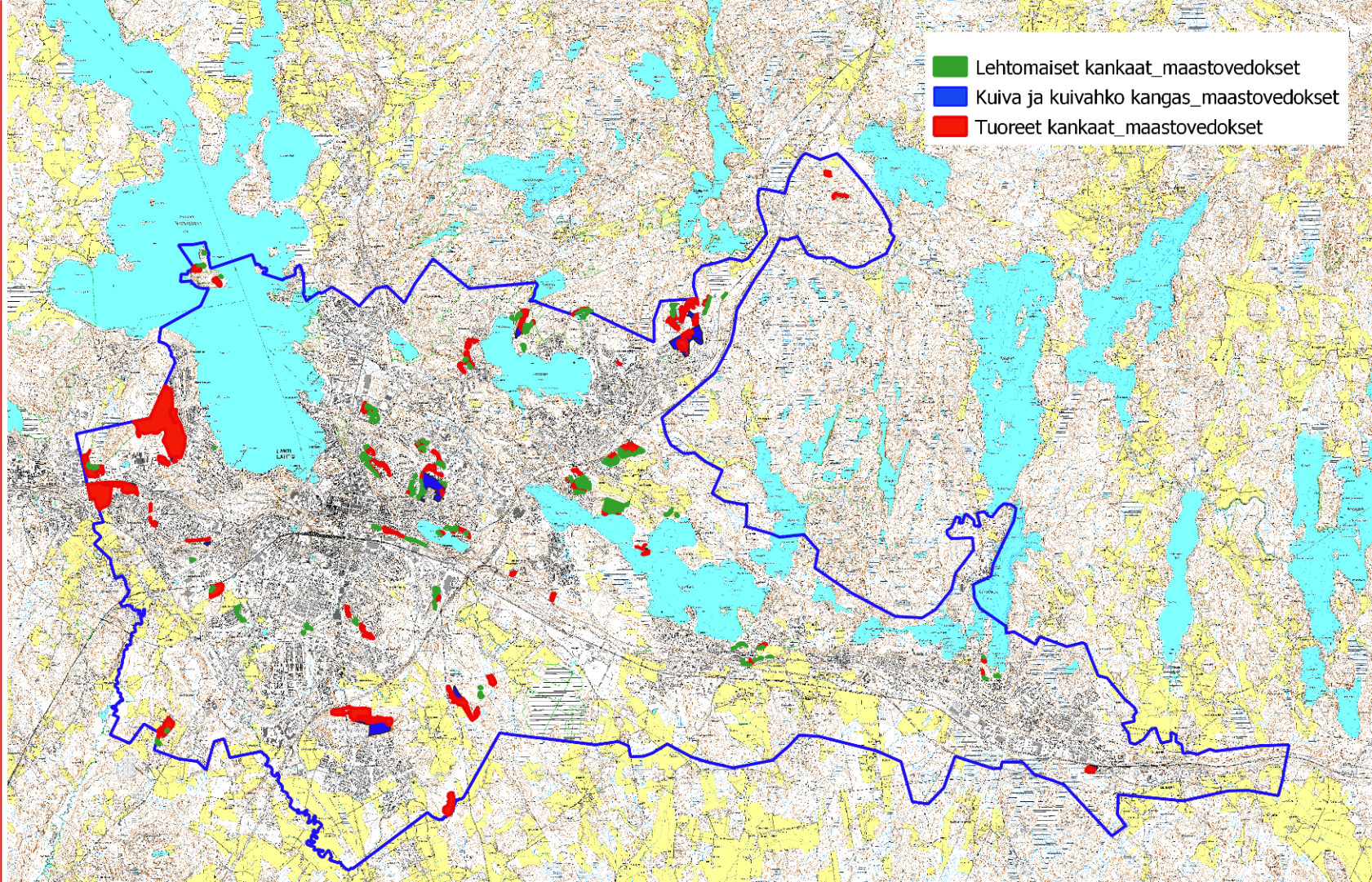
- Jalopuulehto_maastovedokset
- Lehdot_maastovedokset

Luontotyyppi: Kangasmetsät

- Kangasmetsät ovat Suomessa yleisiä luontotyyppejä
- Niille tyypillistä on kenttäkerroksen varpuvaltaisuus
- Kangasmetsät voidaan jakaa eri kasvupaikkatyyppeihin maannoksen ravinteisuuden perusteella
  - *Lehtomaiset kankaat*
  - *Tuoreet kankaat*
  - *Kuivahkot, kuivat, ja karukokankaat*
  - Lisäksi voidaan jakaa tarkemmin esim. iän ja valtapuuston perusteella

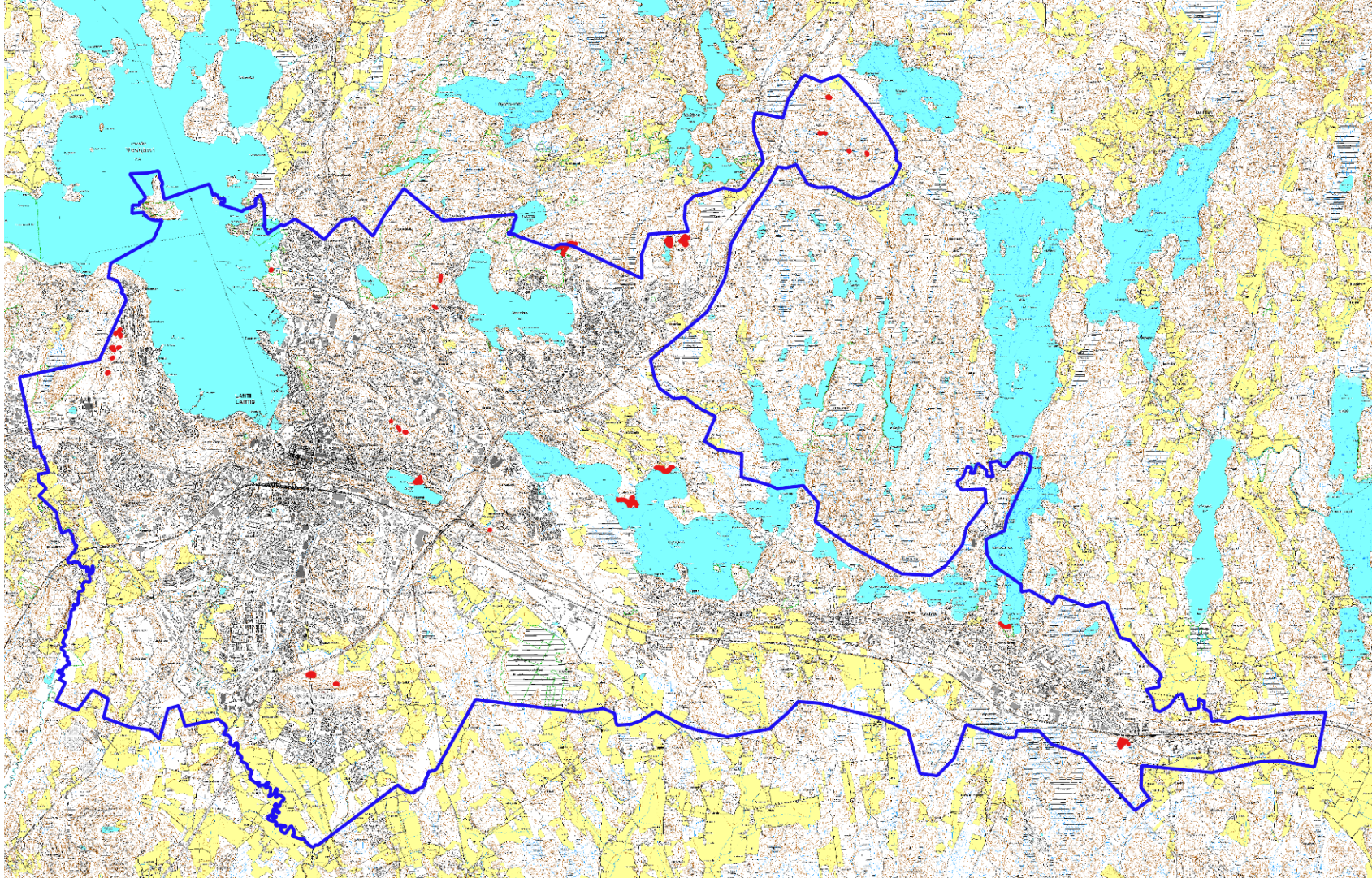

Luontotyyppi: Suot

- Soiden määrä on vähentynyt Etelä-Suomessa huomattavasti, johtuen etenkin ojituksista
- Suot voidaan jakaa moneen alatyyppiin
  - Puustoiset suot yleensä korpia tai rämeitä
  - Nevat ja letot ovat avosoita tai osittain puustoisia.
  - Luhdat ovat tulvavaikutteisia soita vesistöjen rannoilla
  - Turvekankaat ovat ojitettuja soita
- Yhdistelmätyypit ovat soille tyypillisiä

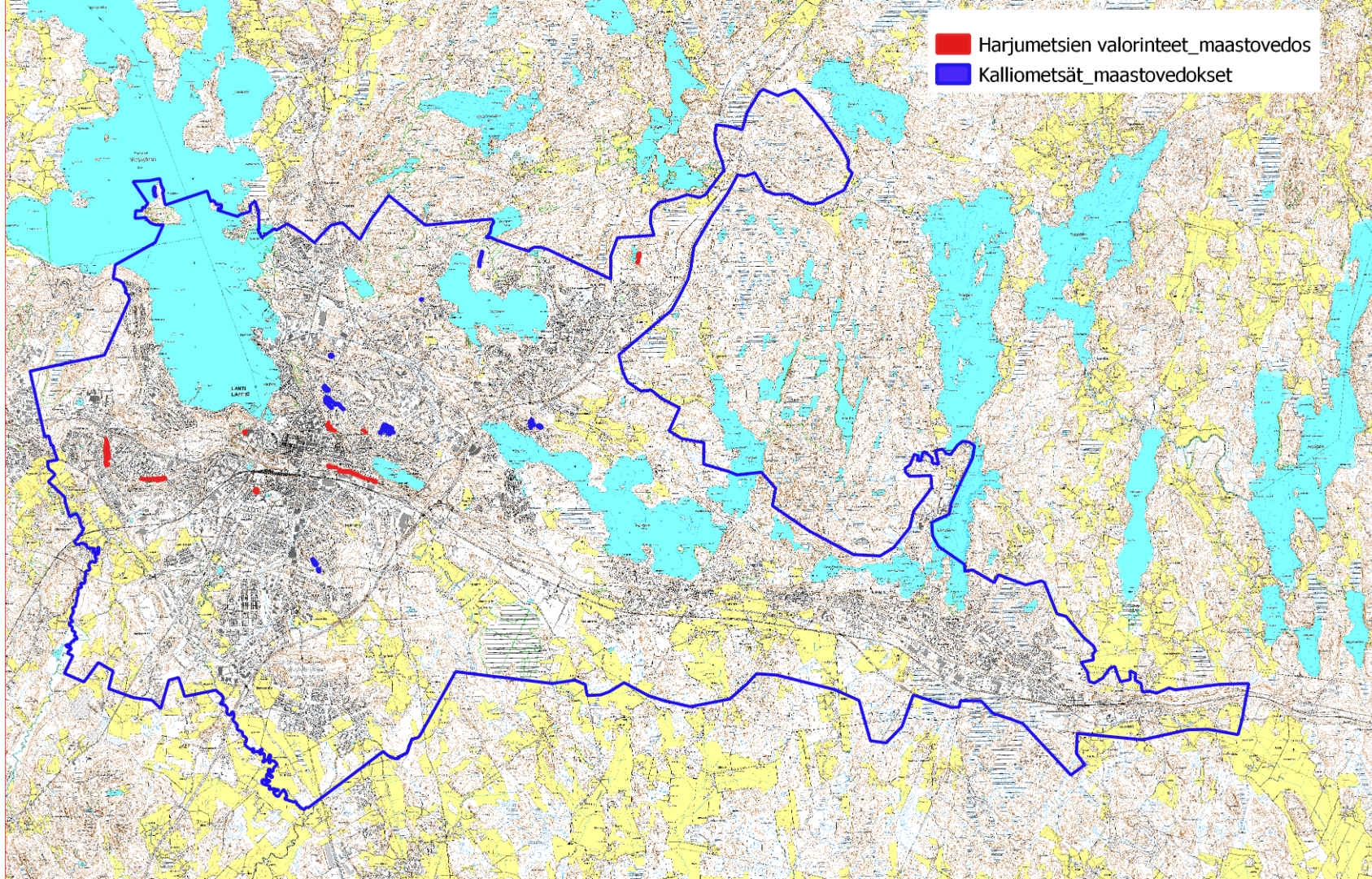

Luontotyyppi: Harjujen luontotyypit ja kalliometsät

- *Harjujen* valoisat ja paahteiset rinteet ovat monen uhanalaisen lajin elinympäristöjä
  - Monet näistä lajeista ovat sopeutuneet harjurinteiden kuiviin, päivällä paahteisiin ja öisin kylmiin olosuhteisiin. Harjuilla esiintyy myös näistä kasvilajeista riippuvaisia harvinaistuneita hyönteisiä.
- Puusto on tyypillisesti harvaa ja pohjakerros aukkoista
- Uhkatekijöitä mm. umpeenkasvu ja rehevöityminen
- *Kalliometsät* ovat tyypillisesti mäntyvaltaisia kallioiden karuja metsätyyppejä

Luontotyyppi: Virtavedet

- Virtavedet luokitellaan jokiin, puroihin ja noroihin
- Metsäisissä ympäristöissä niitä reunustaa oma pienilmastonsa ja lajistonsa
- Luonnontilaiset purot ja norot ovat harvinaistuneet etenkin ojitusten myötä
- Luonnontilaista puroa ja noroa luonnehtivat esimerkiksi
  - Uoman mutkittelu
  - Leveyden ja syvyyden vaihtelu
  - Uomaa reunustava korpi- tai lehtomainen reunakasvillisuus.

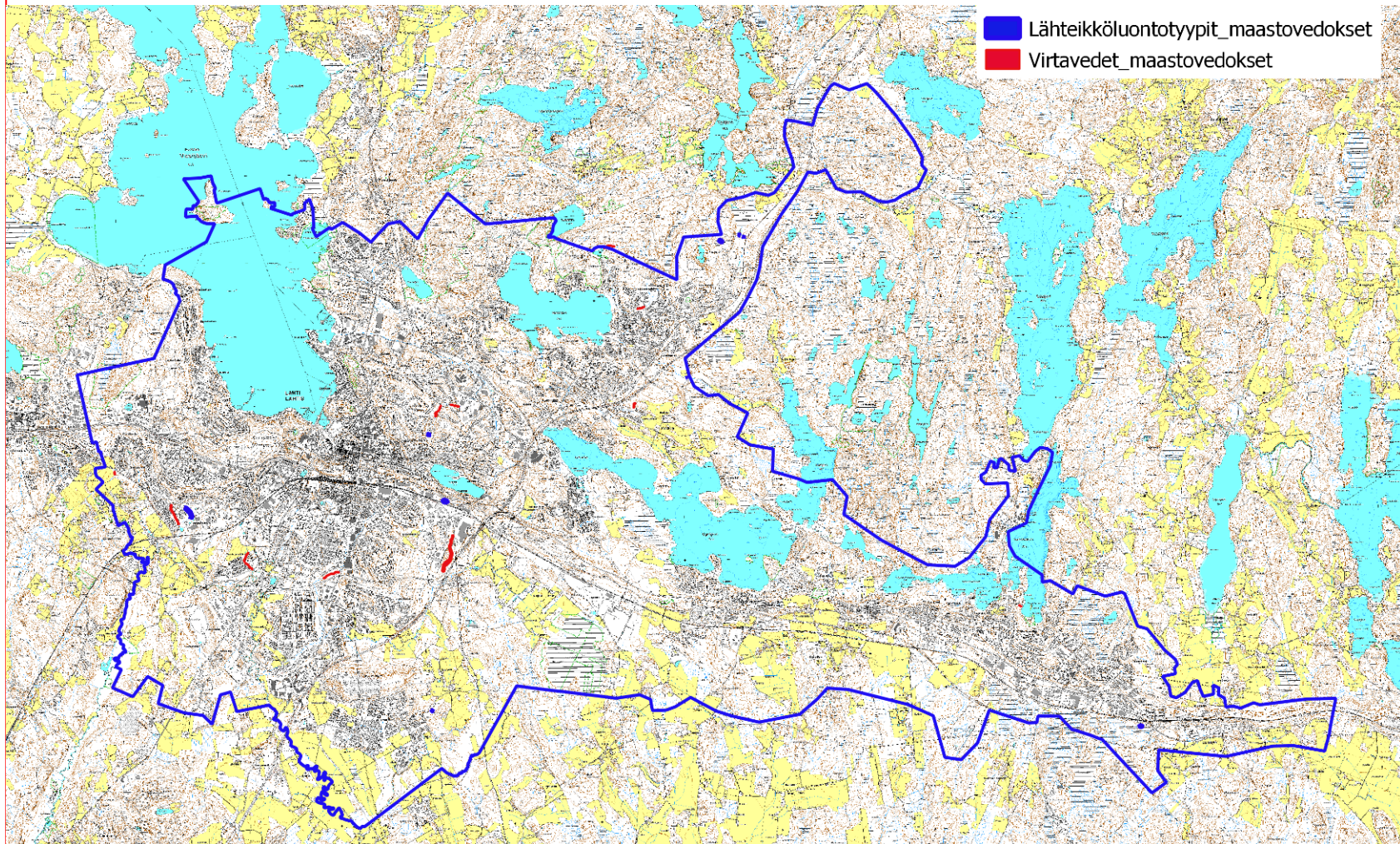

Luontotyyppi: Lähteet ja lähteiköt

- Lähteet ja lähteiköt ovat alueita, joilla pohjavesi nousee maan pinnalle
- Voivat olla avolähteitä tai tihkupintoja
- Lähteiköillä on omaa viileässä ja hämärää viihtyvää lajistoaan

Luontotyyppi: Perinnebiotoopit

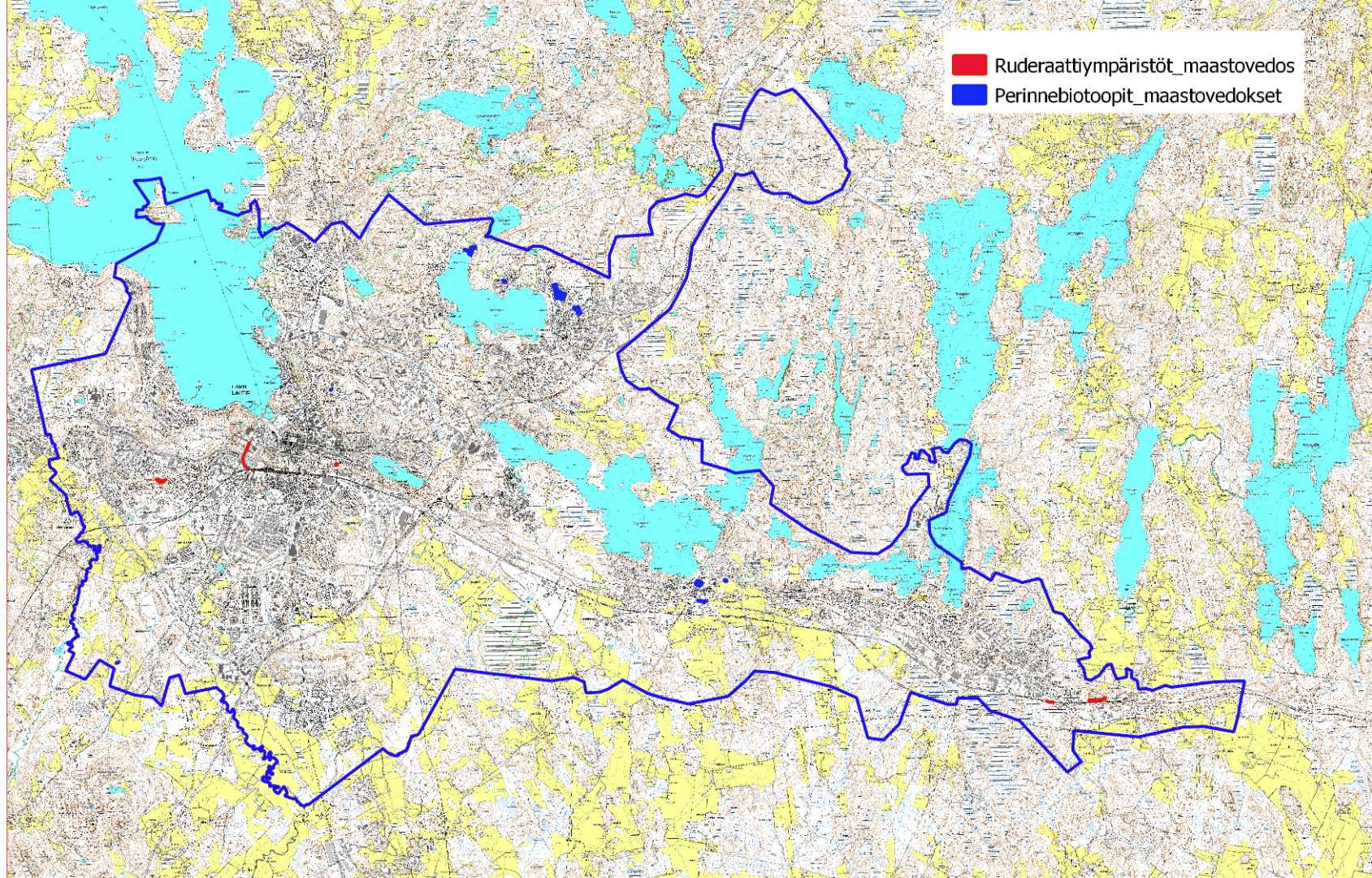
- Perinnebiotoopit ovat perinteisen karjatalouden muovaamia elinympäristöjä
- Vähentyneet 1800-luvulta, maatalouden muutosten myötä
- Perinnebiotooppeja luonnehtivat tyypillisesti avoimuus ja kulutus
- Etenkin vähäravinteisemmilla perinnebiotoopeilla, kuten kedoilla, lajisto voi olla hyvin monimuotoista

Luontotyyppi: Ruderaatit

- Ruderaattiympäristöt muodostuvat ihmistoiminnan seurauksena
- Usein ravinneköyhiä ja paahteisia, ja sen seurauksena lajistoltaan monimuotoisia
- Mahdollisia korvaavia elinympäristöjä paahteympäristöjen harvinaistuvalla lajistolle

Kuinka työ jatkuu?

LAHTI

- Vuonna 2022 selvitettyt kohteet
- Vuonna 2023 selvittävät kohteet (sijaitsevat kaupungin mailla ja niistä on jo luontotietoa olemassa)

Yleiskaavan luontotyyppikartoitus 2022-2023

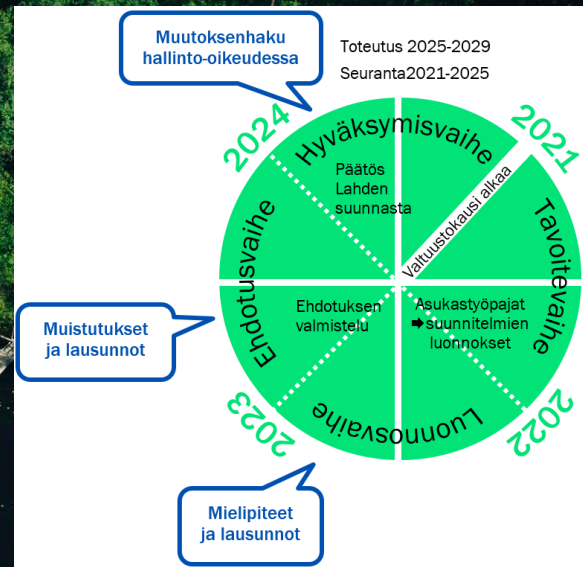

LAHDEN SUUNTA

LAHTI

2022-2023 Luonnosvaihe

- Yleiskaava- ja kestävä kaupunkiliikennän ohjelmaluonnosta valmistellaan syksyn 2022 aikana
- Lahden suunta 2021-2025 -luonnos kaupunkiympäristölautakuntaan kevään 2023 aikana.
- Nähtävillä olon aikana luonnoksista voi antaa mielipiteitä. Viranomaisilta pyydetään lausunnot.
- Työ jatkuu syksyllä 2023 ehdotuksen valmistelulla. Jatkotyössä huomioidaan saatu palaute ja kirjoitetaan myös vastineet.

LAHDEN SUUNTA

2021-2025

Kiitos

johanna.saaksniemi@lahti.fi

www.lahti.fi/lahdensuunta

@LahdenKaupunki

@LahtiKymp

#lahdensuunta

#omalahti

LAHDEN SUUNTA
Tehty kestäväksi.

Vastaa karttakyselyyn 11.10-29.10.

Kyselyn tarkoituksena on esitellä laadittua selvitystä Lahden luontotyypeistä ja kerätä palautetta selvityksestä ja kartoittaa asukkaiden tietoa luontomme arvokohteista. Kyselyyn kannattaa vastata tietokoneella.

<https://new.maptionnaire.com/q/7m369laj6fda>

LAHTI

Miten tilaisuus mielestäsi sujui? Jätä palautetta!

Verkko-osallistujat:

lue QR-koodi tai käytä osoitetta

<https://link.webropol.com/s/asukastilaisuudet>

Voit jättää palautteen myös suoraan chat-kenttään

Paikan päällä:

Jätä palautetta lomakkeelle

Voit myös kertoa palautetta meille suoraan

